

PÉNZTÁRI HÁTTÉRANYAG, TUDÁSTÁR

Mi az az önkéntes nyugdíjpénztár? Hogyan működik? Mióta létezik?

Az önkéntes nyugdíjpénztárak nonprofit szervezetek, önkormányzati alapon működnek. Az elérhető nyugdíjcélú megtakarítások közül az önkéntes nyugdíjpénztári konstrukciók sajátossága, hogy a pénztár a tagok tulajdona, a tagok vagyonát kezelő pénztár működését a tagokat képviselő küldöttgyűlés határozza meg. A pénztárak működését a Magyar Nemzeti Bank (MNB) felügyeli.

Az első önkéntes nyugdíjpénztárak a 90-es évek közepén alakultak, sikerük töretlen, mára már több, mint ezer milliárd forintos vagyont kezelnek, jelentőségük, az öngondoskodás fontossága egyre nagyobb, mivel köztudott, hogy egyre kevesebb aktív kereső tart el egyre több nyugdíjast így aktív, dolgozó évei alatt mindenkinek hosszú távú befektetésekkel vagyon felhalmozásra, a majdani állami nyugdíj kiegészítésére kell törekednie.

Mire való az önkéntes nyugdíjpénztár?

Ezzel az adókedvezménnyel támogatott, kedvező hozamot ígérő, alacsony költséget tartalmazó befektetési/megtakarítási formával a pénztártagok kiegészíthetik majdani TB nyugdíjukat, ezzel erősítve az időskori biztonságukat. A pénztári hozameredmények igen meggyőzőek, 2014-ben volt kassza melynek portfóliója 18 % feletti hozamot produkált.

Az önkéntes egészségpénztárnak tagja lehet minden 16. évet betöltött magánszemély. Az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítás optimális és biztonságos megoldást nyújt azok számára, akik hosszú távú nyugdíjcélú megtakarításra és tudatos öngondoskodásra törekednek.

Miért válasszam az önkéntes nyugdíjpénztárakat? Mik az előnyei?

Az önkéntes pénztári megtakarításoknak számos előnye van: a befizetések után 20 százalékosadó-visszatérítés jár. Az egy évben visszaigényelhető adó-visszatérítés maximális összege önkéntes pénztárakban összesen 150.000,- Ft.

A visszaigényelhető adót az adóhatóság, a tag által választott önkéntes pénztárba utalja, ahol az – költséglevonás nélkül – gyarapítja a tag számláját.

A megtakarításokkal elért hozam 10 év után adómentesen felvehető. Tekintettel azonban arra, hogy az elmúlt 10 év tapasztalatai alapján a pénztárak az inflációt meghaladó mértékű, kedvező hozamokat értek el, előnyösebb lehet a hozamokat a pénztárban tartva újra befektetni a valódi hosszú távú nyugdíjcélt szem előtt tartva.

A pénztártag a várakozási idő leteltét követően adó- és járulékmentesen hozzáférhet az egyéni számláján nyilvántartott összeg hozam részéhez.

A pénztártag a várakozási idő leteltét követően adó- és járulék fizetési kötelezettség mellett hozzáférhet az egyéni számláján nyilvántartott tőke összeghez is.

Fontos további előny, hogy az önkéntes pénztári megtakarítás adó- és illetékmentesen örökölhető.

A megjelölt kedvezményezett, vagy amennyiben nincs megjelölve kedvezményezett a mindenkori törvényes örökös az elhunyt egyéni számlájának a jogosultja.

A megtakarítás arra is alkalmas, hogy esetleges kölcsönhöz segítse a pénztártagokat, meghatározott 3 éves várakozási időt követően a pénztártagi egyéni számlán felhalmozott összeg 30%-ig ugyanis kedvező kamatozású tagi kölcsönért fordulhatnak a pénztárakhoz a tagok, emellett a megtakarítás hitelfedezetként is felhasználható.

Biztonságban van a pénzem az önkéntes nyugdíjpénztáraknál?

Az önkéntes nyugdíjpénztári, illetve az önkéntes nyugdíjpénztárba történő befizetést, megtakarítást maga az Alaptörvény is védi. A tagok önkéntes befizetései tulajdonvédelmet élveznek.

Az önkéntes nyugdíjpénztári tagdíjbefizetések felosztása a fedezeti, működési és likviditási tartalékok között történik. A pénztár az önkéntes nyugdíjpénztárba befizetett összegeket lekönnyveli a pénztártag egyéni számlájára, majd az összeget befekteti, és annak hozamát jóváírja a pénztártag egyéni számláján

Csak egy pénztárban lehetek tag? Mi van, ha váltani szeretnék?

Egy pénztártag egyszerre több pénztárnak is tagja lehet, illetve bármikor válthat pénztárat mind az önkéntes nyugdíj, mind az egészségpénztáraknál.

Hány év múlva vehető fel az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítás?

Az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítások a majdani állami nyugdíj kiegészítésére fordíthatók. A tagok az egyéni számlájukon halmozódó összeghez leghamarabb a 10 évig tartó, úgynevezett várakozási idő letelte után juthatnak hozzá. Ennek - az önkéntes nyugdíjpénztár esetében a pénztári rendszerbe belépés időpontjától számolt - 10 évnek a letelte után a megtakarítás hozama vehető fel adó- és járulékmentesen, ugyanakkor a felhalmozott vagyon tőkerészét csak a ráakódó terhek (adó és egészségügyi hozzájárulás) kifizetésével lehet a nyugdíjkorhatár betöltése előtt felvenni. További fontos szabály, hogy a tagsági viszony megtartása mellett kifizetés legfeljebb háromévente egy alkalommal teljesíthető.

Mindez a tagok érdekeit védi, hiszen így biztosítható az igazán hosszú távú, nyugdíjcélú megtakarítás.

Magához az önkéntes nyugdíjpénztári megtakarításokhoz a nyugdíjba vonulást követően (hivatalos nyugdíjmegállapító határozat birtokában) lehet hozzájutni.

Választható portfóliókról

A portfólió különböző befektetési eszközöket (pl. állampapír, részvény, befektetési jegy) tartalmazó befektetési csomag. Ahogy a különböző értékpapírok is eltérő kockázatokat hordoznak, az egyes portfóliók befektetési kockázata is eltér a tekintetben, hogy milyen arányban szerepelnek bennük alacsonyabb, illetve magasabb kockázatú értékpapírok. A választható portfóliós rendszerben a nyugdíjpénztár vagyona több, különböző kockázatú portfólió között oszlik meg. A választással a nyugdíjpénztári tag arról dönt, hogy korábbi megtakarítása, illetve későbbi befizetései mely portfólióba kerüljenek.

A választás során mérlegelni indokolt az egyéni hozamelvárásokat, illetve a személyes kockázatviselési hajlandóságot, amely a függhet a tag élethelyzetétől, korától, anyagi lehetőségeitől, jövőbeli terveitől. Célszerű a befektetés eredményének megítélésakor a hosszú távú szemléletet alkalmazni, ugyanis egy-egy év gyenge teljesítményéből (pl. részvényárfolyam csökkenése) eredő veszteség a későbbiekben megtérülhet. Ugyanakkor a rövid távú teljesítmény is kiemelt jelentőséggel bír néhány évvel a nyugdíjszolgáltatás igénybevétele előtt, mivel a nyugdíjszolgáltatás az

igénybevételéig realizált hozamok alapján lesz megállapítva. A megfelelő nyugdíjszint elérése érdekében különösen fontos tartjuk, hogy a pénztártagok a befektetési hozamokat rendszeresen tekintsék át, és pénztár-, illetve portfólióválasztási döntéseik meghozatalakor azokat vegyék figyelembe.

Amennyiben a tag nem választ aktívan a felkínált portfóliók között, akkor a pénztár Választható Portfóliós Szabályzatában meghatározott alapporfólióba sorolják be. Érdemes ebben az esetben is figyelemmel kísérni a portfóliók teljesítményét, a későbbi esetleges portfólióváltási döntés megalapozása érdekében, már csak azért is, mert a pénztárak nem minden esetben a legkisebb kockázatú portfóliót jelölik meg alapporfóliónak. A pénztárak évente küldenek tájékoztatást a tagoknak, illetve tesznek közzé adatokat a pénztár, illetve az egyes portfóliók teljesítményéről.

Az elszámolóegységes nyilvántartásról

Több pénztár úgynevezett elszámolóegységes nyilvántartási rendszert működtet melynek a lényege, hogy Pénztártagok megtakarításait elsődlegesen elszámolóegységekben tartják nyilván.

Az elszámolóegység tulajdonképpen egy napi árfolyammal rendelkező befektetési egység, amely a tagok egyéni számlakövetelésének kimutatására, nyilvántartására szolgál. Az elszámolóegységek árfolyama napi rendszerességgel megállapításra kerül. Az elszámolóegységek árfolyamának változása a befektetési portfólión elért hozamok függvénye. Az elszámolóegységes rendszer előnye, hogy az elszámolások gyorsabban, rugalmasabban történnek, a hozam folyamatosan követhetővé válik. A Pénztártagok aktuális egyéni számlakövetelése az egyéni számlájukon lévő egységek számának és az egységek naponta közétett árfolyamának szorzataként állapítható meg.

A munkáltató jogairól és kötelezettségeiről a dolgozó pénztárválasztásában és a munkáltatói támogatás fizetése kapcsán

A pénztárválasztás joga - korlátozás nélkül - a magánszemélyt illeti meg. A cél az, hogy a magánszemély a neki legmegfelelőbb pénztárat válassza. A munkáltató által adott munkáltatói hozzájárulás - függetlenül a választott pénztártól - minden pénztártag munkavállalóra nézve azonos összegű, vagy munkabérének azonos százaléka.

Amennyiben a munkáltató bármely dolgozója javára vállalja hozzájárulás megfizetését, a továbbiakban egyetlen olyan pénztártag dolgozótól sem tagadhatja meg, aki legalább 6 hónapja (a munkáltató döntése szerint ez az időszak lehet rövidebb is) a munkáltatónál dolgozik. A munkáltatói hozzájárulás teljesítését a munkáltató kizárólag valamennyi alkalmazottjára vonatkozóan szüntetheti meg, vagy szüneteltetheti. A szabad pénztárválasztást korlátozza, a pénztártörvényt súlyosan sérti, ha a munkáltató csak az általa megjelölt pénztár tagjának folyósítja a munkáltatói hozzájárulást.

Az egészségpénztárakról

Az egészségpénztáron keresztül, melyeknek 2014 év végén már több, mint egymilliós tagságuk volt, lehetőség nyílik különböző TB által nem finanszírozott egészségügyi szolgáltatások, egészség megőrzését célzó szolgáltatások igénybevételére, finanszírozására, továbbá gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógyhatású termékek megvásárlására. Ezzel a rövid távú megtakarítási formával, egészségügyi kiadások finanszírozására van mód. A pénztárral szerződésben álló egészségügyi szolgáltatókon, elárusítóhelyeken keresztül igénybe vehetők az egészségpénztár által finanszírozható termékek, szolgáltatások. A pénztártag tehát egészségügyi kiadásait egészségpénztáron keresztül finanszírozhatja és kedvezményeket vehet igénybe az egészségügyi szolgáltatóknál, ráadásul a befizetése után adó-visszatérítésre jogosult.

A megtakarítás növelhető egyéni befizetéseken és munkáltatói tagdíjtvállaláson vagy adományon keresztül. A befizetett összegek után jelentős adókedvezmények járnak, akár egyéni, akár munkáltatói befizetésekrőllegyen szó.

Az egészségpénztári számlán lévő összegből folyamatosan (azonnal) finanszírozhatóak az egészségügyi kiadások, szolgáltatások, mely utóbbiak feltétele, hogy a szolgáltató (például orvos, vagy fogorvos) szerződésben álljon az adott egészségpénztárral.

Az egészségpénztár által finanszírozható szolgáltatások/termékek megvásárlása készpénzben vagy bankkártyás fizetéssel, számla ellenében illetve egészségkártyával számla nélkül is lehetséges.

A tagok közeli hozzátartozói részére (családtagok) kedvezményezettnek jelölésük esetén igénybe vett egészségpénztári szolgáltatások is finanszírozhatóak a tag saját számlájáról (családi felhasználás), tehát az egészségpénztár által finanszírozható szolgáltatásokat a pénztártag és a pénztártag által társfelhasználóként megjelölt közeli hozzátartozók vehetik igénybe.

Egyes pénztáraknál plusz 10-10 százalékos adókedvezmény kapható 2 éves lekötéskor és prevenciószolgáltatások igénybevételekor

Az egyéni számlán felhalmozott összeg örökölhető.

A kasszák alacsony tagdíj és alacsony költségek mellett működnek. A mindennapi egészséggel kapcsolatos kiadások fedezetére az önkéntes egészségpénztárban a tagok számára készpénzmentes vásárlást lehetővé tevő fizetőeszköz, úgynevezett egészségkártya is igényelhető, mellyel egyéni számlájuk egyenlege erejéig finanszírozhatják a pénztáron keresztül elszámolható kiadásaikat.

Egészségpénztári tagság fennállása esetén van-e korlátozás nélkül van lehetőség átlépni más egészségpénztárba.

Milyen szolgáltatások finanszírozhatóak az egészségpénztári befizetésekből, megtakarításból?

Többek között a következő szolgáltatásokat lehet igénybe venni:

- orvosi ellátás;
- gyógyszeres vásárlások (OGYI számmal rendelkező gyógyszerek);
- gyógyászati segédeszköz megvásárlása;
- otthoni gondozás;
- gyógyterápiás kezelések;
- gyógyterápiás intézet egészségügyi szolgáltatása;
- vak személy részére vásárolt speciális könyvek árának támogatása;
- megváltozott egészségi állapotú személyek életvitelét megkönnyítő speciális eszközök árának, valamint a lakókörnyezetük szükségleteikhez igazodó átalakításához kapcsolódó költségek támogatása;
- vakvezető kutyával összefüggésben felmerült költségek támogatása ;
- szenvedélybetegségről való leszoktatásra irányuló kezelések
- csecsemőápolási termékek márkájuktól függetlenül adómentesen elszámolhatók egészségpénztáron keresztül.

Az említetteken kívül még sok más, az egészség megővésével, illetve a gyógyulással kapcsolatos termék, szolgáltatás elérhető az egészségpénztár által finanszírozott szolgáltatások között.

Elszámolhatóak az OÉTI (Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet) által nyilvántartásba vett gluténmentes élelmiszerek, így ezen a táplálék intoleranciával rendelkező pénztártagok a jövőben kedvezőbb feltételek mellett juthatnak hozzá a speciális élelmiszerekhez.

Természetgyógyászati ellátások kizárólag ÁNTSZ (Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat) engedélyével rendelkező, és a pénztárral szerződött természetgyógyászoknál számolhatóak el.

Nem finanszírozható a különböző spirituális tevékenységeket, transzcendentális szellemi ráhatáson alapuló gyógymódokat (pl.: asztrológia, auralátás, jóslás, táltos/sámán lélekgyógyászat, léleklátás, reinkarnációs utazás, stb.).

Az életmódjavító egészségpénztári szolgáltatások, mint pl. a sporteszközök vásárlása adóköteles szolgáltatásnak minősül. Amennyiben tehát a pénztártag egészségpénztári számlája terhére sporteszközt vásárol, a számla összege után személyi jövedelemadót szükséges fizetnie.

A Pénztárszövetségről

A Pénztárszövetség elsődleges célja, hogy előmozdítsa a pénztárpiac fejlődését, képviselje a Szövetség és tagjainak érdekeit a vonatkozó jogi és egyéb szabályozás kialakítása során. Emellett a Pénztárszövetség összefogja az egészséges életmódot elősegítő, valamint az időskori anyagi biztonság erősítésére hivatott hazai jogintézmények kialakításával és működésével kapcsolatos szakmai szervezetek képviselőit. A Pénztárszövetség célja, hogy együttműködjön a piaci és a pénztári intézmény-rendszer stabilitásának és biztonságos működésének megszilárdításában, hiszen ez az alapfeltétele annak, hogy az állampolgárok egészségtudatos döntéseit segítsék és ők a majdani nyugdíjba lépésükkor a várakozásaiknak megfelelő szolgáltatásokat megkaphassák.